

NR	WERKVELD	CLUSTERS	DOEL	NIVEAU		
3.4.1.1	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar aanduidingen van tijd in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.1.14	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	lang geleden ...;	herhalen		
3.4.1.1.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	vorige zondag, volgende dinsdag, veertien dagen geleden ...;	herhalen		
3.4.1.1.16	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	deze week, volgende week, vorige week;	herhalen		
3.4.1.1.17	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	deze maand, volgende maand, komende maand, vorige maand;	herhalen		
3.4.1.1.18	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	dit jaar, volgend jaar, vorig jaar;	herhalen		
3.4.1.1.19	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	de datum;	bereiken		
3.4.1.1.20	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	over ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) ... dagen, weken, maanden, jaren (jaar) geleden;	bereiken		
3.4.1.1.21	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	heden, verleden, toekomst;	bereiken		
3.4.1.2	Dagelijkse tijd	Begrippen van tijdsaanduiding en van tijdsindeling	Op een correcte wijze begrippen hanteren die verwijzen naar tijdsindeling in het actief taalgebruik; in leeftijdsgebonden en authentieke contexten.	bereiken		
3.4.1.2.9	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	zomer, herfst, winter, lente;	herhalen		
3.4.1.2.10	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	maand, jaar;	herhalen		
3.4.1.2.11	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	januari, februari, maart, april, mei ... december;	herhalen		

3.4.1.2.12	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	jaargetijden, seizoenen;	herhalen		
3.4.1.2.13	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	minuut;	herhalen		
3.4.1.2.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kwartier;	herhalen		
3.4.1.2.15	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	kalenderjaar, schooljaar;	bereiken		
3.4.1.2.16	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	schrikkeljaar;	bereiken		
3.4.1.2.17	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	eeuw;	bereiken		
3.4.1.2.18	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	voorjaar, najaar;	aanzetten		
3.4.1.2.19	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	seconde;	aanzetten		
3.4.1.2.20	Dagelijkse tijd	Begrippen dagelijkse tijd	etmaal;	aanzetten		
3.4.2.3	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De duur van de verschillende activiteiten van de dag vergelijken met gebruik van de termen 'lang, kort, heel kort, even, langer'.	herhalen		
3.4.2.4	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Vergelijken en associëren van zonnestanden bij aanvang van de schooltijd, middagpauze, einde schooltijd door middel van zonnefiguurtjes.	herhalen		
3.4.2.5	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Ervaren en verwoorden dat niet iedereen dezelfde tijdsinvulling, dagindeling, weekindeling ... heeft; bijv. het daggebruik van anderen (een ouder, zus, broer ...) beschrijven en dit vergelijken met eigen daggebruik.	herhalen		
3.4.2.6	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Uren associëren met dagmomenten.	bereiken		
3.4.2.9	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden hoe een dag (etmaal) is ingedeeld (ochtend, voormiddag, middag, namiddag, avond, nacht).	herhalen		
3.4.2.11	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De verschillende activiteiten van de dag beschrijven en chronologisch ordenen zonder visuele steun.	herhalen		

3.4.2.19	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden, identificeren en vergelijken van de verschillende dagen van de week a.d.h.v. specifieke kenmerken (zwemdag = dinsdag) zonder visuele steun.	herhalen		
3.4.2.20	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Chronologisch geordende dagen/weken associëren met het begrip maand.	herhalen		
3.4.2.21	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De maanden benoemen, chronologisch ordenen en hun onderlinge volgorde weergeven: na juli komt ..., voor december komt ...	herhalen		
3.4.2.22	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Gebeurtenissen en ontwikkelingen ordenen op een maandlijn of maandkalender.	herhalen		
3.4.2.23	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Onderscheiden naar kenmerken en duur van specifieke gebeurtenissen, rubriceren en categoriseren van maanden (zomervakantie, paasvakantie, wintermaand, herfstmaand ...).	bereiken		
3.4.2.24	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De seizoenen (de jaargetijden) en hun onderlinge volgorde weergeven.	herhalen		
3.4.2.25	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Het jaartal aangeven.	herhalen		
3.4.2.26	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De chronologisch geordende maanden en dagen associëren met het begrip seizoen.	bereiken		
3.4.2.27	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De dag, de week, de maand situeren op een jaarkalender.	bereiken		
3.4.2.28	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	De datum correct weergeven.	bereiken		
3.4.2.29	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Chronologisch geordende dagen, weken, maanden en seizoenen associëren met het begrip jaar (12 maanden, 52 weken, 4 seizoenen, 365/366 dagen).	bereiken		
3.4.2.30	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden hoe een jaar is ingedeeld volgens maanden, weken, dagen.	bereiken		
3.4.2.31	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Schooljaar en kalenderjaar aanduiden op een meerjarenlijn.	bereiken		
3.4.2.33	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Hun geboortjaar correct weergeven (2005).	herhalen		
3.4.2.34	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Hun geboortedatum correct weergeven (13 maart).	herhalen		

3.4.2.35	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Vaardig en functioneel omgaan met een gevarieerd aanbod aan kalenders (verschillende soorten weekkalenders, maandkalenders, jaarkalenders).	bereiken		
3.4.2.36	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Tijdsaanduidingen op uitnodigingen en openings- en sluitingstijden correct interpreteren.	aanzetten		
3.4.2.37	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Verwoorden dat hun tijdbesteding gelijkenissen maar ook verschillen vertoont met die van kinderen uit andere samenlevingen.	aanzetten		
3.4.2.38	Dagelijkse tijd	Ordenen van de tijd	Illustrezen dat tijdbesteding mee bepaald wordt door normen en waarden, gebruiken, klimaat ...	aanzetten		
3.4.3.4	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een schoolagenda/weekkalender functioneel hanteren om taken te plannen.	aanzetten		
3.4.3.5	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Minstens vier opeenvolgende activiteiten plannen (zelfstandig werk, contractwerk ...).	aanzetten		
3.4.3.6	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Bij groepswerk een gegeven opdracht volgens taakverdeling en tijdsplanning uitvoeren.	aanzetten		
3.4.3.7	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Gebruik maken van een maandkalender om taken te plannen.	aanzetten		
3.4.3.8	Dagelijkse tijd	Plannen in de tijd	Een planning bijsturen als die niet klopt of niet haalbaar blijkt.	aanzetten		
3.4.4.2	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat de tijd op verschillende manieren kan worden gemeten: met behulp van zandloper, minutenteller, analoge klok, digitale klok, chronometer ...	bereiken		
3.4.4.4	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De digitale klok lezen en interpreteren.	bereiken		
3.4.4.6	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een uur gelijk is aan twee halve uren; dat een uur 60 minuten telt; dat een half uur 30 minuten telt.	herhalen		
3.4.4.7	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Een analoge klok lezen en interpreteren: de groepen van vijf minuten (lezen als ' ... uur tien, twintig, vijfenveertig ...'); het volledige uur in de 24-uren indeling.	bereiken		
3.4.4.8	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een dag 24 uren telt.	bereiken		
3.4.4.9	Dagelijkse	De tijd meten - de	De analoge klok lezen en interpreteren tot op de minuut	bereiken		

	tijd	klok lezen	nauwkeurig.			
3.4.4.10	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Aangeven dat een uur gelijk is aan vier kwartieren.	bereiken		
3.4.4.11	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de digitale en analoge klok het halve uur lezen als 'het is half ...'.	bereiken		
3.4.4.12	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de analoge klok het kwartier lezen als 'het is kwart voor ...', 'het is kwart over ...'.	bereiken		
3.4.4.13	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Op de analoge klok de tijd aflezen als: 'het is vier, tien, twintig, zestien, vijfentwintig ... over en voor ...'.	bereiken		
3.4.4.14	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De tijdsduur tussen twee gegeven momenten berekenen in uren, minuten, seconden.	aanzetten		
3.4.4.15	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Uurtabellen openbaar vervoer, openings- en sluitingsuren van zwembaden, bibliotheken ... en tijdsaanduidingen op uitnodigingen en in tv-bladen correct interpreteren.	aanzetten		
3.4.4.16	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De relatieve waarde van taalkundige tijdsbegrippen (lang, kort, even, langer, een ogenblik, een secondje, een minuutje, een moment ...) ten aanzien van exacte tijdsmetingen kunnen onderscheiden middels beleefde activiteiten.	aanzetten		
3.4.4.17	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Reflecteren over de subjectieve tijdsbeleving in relatie tot de reële tijdsduur.	aanzetten		
3.4.4.18	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	De tijd tussen twee gebeurtenissen met een kalender correct bepalen.	aanzetten		
3.4.4.19	Dagelijkse tijd	De tijd meten - de klok lezen	Naast exacte tijdsmetingen, de tijd realistisch kunnen inschatten en voorspellen die ze nodig hebben voor een voor hen bekende bezigheid (opruimen, taak uitvoeren, informatie opzoeken, te voet een bepaalde afstand afleggen ...).	aanzetten		
3.4.5.16	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele actuele toestanden en gebeurtenissen uit de regio relateren aan het verleden (gebouwen, feestdagen, tradities ...).	bereiken		
3.4.5.17	Historische tijd	In de eigen omgeving	Elementen uit de omgeving als historisch herkennen.	bereiken		
3.4.5.18	Historische tijd	In de eigen omgeving	Eenvoudige geschiedkundige informatie halen uit historische sporen uit de omgeving (gebouwen, straatnamen, kerkhoven, voorwerpen ...).	bereiken		

3.4.5.19	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele historische feiten, personages, gebouwen, gebeurtenissen, toestanden ..., uit de omgeving ordenen (chronologisch rangschikken en situeren) op een eeuwband (vier periodes: 'langer geleden', '19e eeuw', '20e eeuw' en '21e eeuw' - 20e eeuw en begin 21e eeuw per 10 jaar indelen).	bereiken		
3.4.5.20	Historische tijd	In de eigen omgeving	Eenvoudige informatie halen uit historische geschriften, prenten, schilderijen, foto's, films ... die handelen over de omgeving.	bereiken		
3.4.5.21	Historische tijd	In de eigen omgeving	De tijd tussen gebeurtenissen bij benadering bepalen met behulp van een tijdband.	bereiken		
3.4.5.22	Historische tijd	In de eigen omgeving	Actuele toestanden over de eigen omgeving, die voor kinderen herkenbaar zijn, aan de hand van gepaste bronnen vergelijken met toestanden uit het verleden.	aanzetten		
3.4.5.23	Historische tijd	In de eigen omgeving	Van hun stad of gemeente de ontstaansperiode op een tijdband aangeven en enkele voorbeelden geven van de evolutie ervan.	bereiken		
3.4.5.25	Historische tijd	In de eigen omgeving	Enkele actuele toestanden en gebeurtenissen relateren aan het verleden.	aanzetten		
3.4.5.26	Historische tijd	In de eigen omgeving	Actuele toestanden die voor kinderen herkenbaar zijn, aan de hand van gepaste bronnen, in hun historische ontwikkeling illustreren. Bijv. onderwijs, mode, techniek, vrije tijdsbesteding ...	aanzetten		
3.4.5.30	Historische tijd	In de ruimere omgeving	Aan de hand van eenvoudig, aan hun niveau aangepast bronnenmateriaal, aspecten van het leven van mensen vroeger reconstrueren.	aanzetten		
3.4.5.38	Historische tijd	In de ruimere omgeving	De leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, heden en toekomst, hier en elders.	bereiken		